

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH w Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Sztucznej Inteligencji i Cyberbezpieczeństwa

PREAMBUŁA:

Jednym z celów **Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Sztucznej Inteligencji i Cyberbezpieczeństwa** (zwany dalej: „**Łukasiewicz – AI**”) jest prowadzenie działalności mającej na celu kształtowanie świadomości społecznej na temat zaawansowanych technologii, w związku z czym Łukasiewicz – AI prowadzi działania promocyjne i edukacyjne wśród małoletnich.

Łukasiewicz – AI jako organizator działalności związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich, zgodnie z obowiązkiem nałożonym w art. 22b i 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 560), w trosce o zabezpieczenie dobra małoletnich wprowadza **Standardy Ochrony Małoletnich** (dalej jako „**Standardy**”).

Przy opracowaniu Standardów przyjęto następujące założenia:

- Łukasiewicz – AI prowadzi regularną weryfikację osób zatrudnionych lub skierowanych do pracy z małoletnimi w ramach innego stosunku prawnego, w związku z czym w Łukasiewicz – AI nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich ani też nie jest z takimi osobami prowadzona współpraca na jakiegokolwiek podstawie prawnej;
- postępowanie przeprowadzane w przypadku stwierdzenia podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego nie może naruszać powszechnie obowiązujących przepisów prawa, a także zasad poszanowania prywatności i delikatnej psychiki małoletnich;
- małoletni przebywają w Łukasiewicz – AI korzystając ze skierowanej do nich oferty wydarzeń, podczas wizyt indywidualnych z opiekunami prawnymi oraz w ramach grup zorganizowanych.

Uwzględniając powyższe założenia, niniejszy dokument określa Standardy, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

1. Ilekroć w Standardach jest mowa o:

- a. Ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jednolity Dz. U. z 2024 poz. 560);
- b. Personelu Łukasiewicz – AI – należy przez to rozumieć wszystkich pracowników lub osoby wykonujące swoje obowiązki na zlecenie Łukasiewicz – AI na jakiegokolwiek podstawie prawnej, dopuszczone do działalności związanej z realizacją zainteresowań małoletnich lub jakiegokolwiek innej działalności, o której mowa w art. 21 ust. 1 Ustawy;
- c. Małoletnim – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia;
- d. Krzywdzeniu małoletniego – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu Łukasiewicz – AI lub jakiegokolwiek zagrożenie dobra małoletniego, w tym: przemoc fizyczną, przemoc emocjonalną, przemoc seksualną, przemoc ekonomiczną oraz zaniedbywanie;

- e. Opiekunie małoletniego – należy przez to rozumieć rodzica lub innego opiekuna prawnego małoletniego albo osobę odpowiedzialną za nadzór grupy, oddelegowaną bądź przydzieloną do opieki nad małoletnimi przez jednostkę, która odpowiedziała na ofertę udziału w wydarzeniu organizowanym przez Łukasiewicz – AI;
 - f. Osobie odpowiedzialnej za Standardy – należy przez to rozumieć Dyrektora Departamentu HR, Organizacji i Komunikacji (dalej: Dyrektor Departamentu DP);
 - g. Osobie odpowiedzialnej za korzystanie z Internetu – należy przez to rozumieć właściwych edukatorów, wchodzących w skład personelu Łukasiewicz – AI, prowadzących dane wydarzenie, warsztaty;
 - h. Pracownik kadr – specjalista ds. kadr zatrudniony w Departamencie DP.
2. Nie uważa się za personel Łukasiewicz – AI prelegentów, gości i innych osób uczestniczących w wydarzeniach jednorazowych (prelekcje, spotkania, warsztaty) nie mających bezpośredniego kontaktu z małoletnimi bez obecności personelu Łukasiewicz – AI, a jedynie wygłaszających przemowy/opinie, udzielających wywiadów lub biorących udział w dyskusji/panelu organizowanym przez personelu Łukasiewicz – AI, a na których to wydarzeniach są obecni małoletni. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor Łukasiewicz – AI może podjąć decyzję o objęciu tych osób procedurami przewidzianymi w tych Standardach.

Rozdział II

Zasady zapewniające bezpieczne relacje pomiędzy personelem Łukasiewicz – AI i małoletnimi

§ 1

Zasady rekrutacji personelu Łukasiewicz – AI

1. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby, na jakiegokolwiek podstawie prawnej, do działalności związanej z realizacją zainteresowań małoletnich lub jakiegokolwiek innej działalności, o której mowa w art. 21 ust. 1 Ustawy, pracownik kadr obowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z ograniczonym dostępem w rozumieniu Ustawy lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Personel Łukasiewicz – AI podlega weryfikacji, o której mowa w ust. 1, w okresie zatrudnienia lub obowiązywania zawartej z Łukasiewicz – AI umowy cywilno-prawnej, raz w roku,. Przyjmuje się, że w zakresie zasad ustalania terminu weryfikacji, nieuwjętych w Standardach, zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego.
3. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2 powyżej pracownik kadr utrwała w formie wydruku oraz z oświadczeniem, o których mowa w ust. 4 poniżej, załącza do akt osobowych lub dokumentacji dotyczącej personelu Łukasiewicz – AI.
4. Pracownik kadr, przed dopuszczeniem personelu Łukasiewicz – AI do działalności, o której mowa w Ustawie, odbiera pisemne Oświadczenie. Wzór oświadczenia stanowi **Załącznik 1** do niniejszych Standardów.
5. Pracownik kadr, przed dopuszczeniem personelu Łukasiewicz – AI do działalności, o której mowa w Ustawie, odbiera pisemne oświadczenia o zapoznaniu się konkretną osobą z treścią Standardów. Wzór oświadczenia stanowi **Załącznik 2** do niniejszych Standardów.

§ 2

Zasady bezpiecznych relacji personelu Łukasiewicz – AI z małoletnimi

1. Podstawową zasadą, jaką powinien kierować się personel Łukasiewicz – AI w kontaktach z małoletnimi, jest działanie na rzecz ich dobra. Członkowie personelu Łukasiewicz – AI traktują małoletnich z szacunkiem, poszanowaniem ich godności oraz wrażliwości.
2. Pracownik Łukasiewicz – AI zobowiązany jest do przestrzegania praw dziecka i praw człowieka.
3. Pracownik Łukasiewicz – AI zobowiązany jest do równego traktowania wszystkich małoletnich, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy niepełnosprawności.
4. Personel Łukasiewicz – AI zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnych relacji z małoletnimi oraz każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.
5. Małoletnich należy traktować z szacunkiem oraz zachować się wobec nich profesjonalnie, nie zawstydząć, nie lekceważyć, nie obrażać, podnieść głos jedynie wtedy, kiedy wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie),
6. W przypadku zaobserwowania jakichkolwiek form przemocy pomiędzy małoletnimi personel Łukasiewicz – AI zobowiązany jest do niezwłocznej, adekwatnej reakcji, polegającej na powstrzymaniu eskalacji konfliktu.
7. Członek personelu Łukasiewicz – AI, który powziął informację lub podejrzewa, że doszło do krzywdzenia małoletniego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, kierując się wyczuciem i empatią.
8. Odpowiedzialność za małoletnich podczas korzystania z oferty Łukasiewicz – AI ponoszą ich opiekunowie. Pracownik Łukasiewicz – AI nie pozostaje sam z małoletnimi podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych. W przypadku grup zorganizowanych występuje konieczność obecności opiekuna/opiekunów małoletnich podczas przebywania na terenie Łukasiewicz – AI.

Rozdział III

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub posiadania informacji o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego

§ 1

Zasady podejmowania interwencji

1. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia jest Dyrektor Departamentu DP. Zbiera on wszystkie zgłoszenia od pracowników i współpracowników w formie pisemnej i prowadzi ich rejestr, zbiera wątpliwości składane przez pozostałych pracowników
2. W przypadku stwierdzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego pracownik Łukasiewicz – AI zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania o zaistniałej sytuacji Dyrektora Departamentu DP.
3. W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego jest zagrożone, personel Łukasiewicz – AI ma obowiązek niezwłocznie poinformować o tym fakcie właściwe służby.

§ 2

Sposoby dokumentowania przebiegu interwencji

1. Z przebiegu każdej interwencji osoba podejmująca interwencję sporządza kartę interwencji, której wzór stanowi **Załącznik nr 3** do niniejszych Standardów.
2. W przypadku potwierdzenia zgłoszonego podejrzenia krzywdzenia małoletnich przez członka Personelu kartę załącza się do akt osobowych pracownika Łukasiewicz – AI, w innych przypadkach dokumentację przechowuje Dyrektor Departamentu DP.
3. Personel Łukasiewicz – AI zobowiązany jest do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji związanych z podejrzeniem krzywdzenia małoletniego, z zastrzeżeniem § 1 ust. 2 niniejszego rozdziału.
4. Karty interwencji, z zastrzeżeniem § 3 ust. 1 poniżej, przechowuje osoba odpowiedzialna za Standardy przez okres odpowiadający okresowi przedawnienia czynów zabronionych lub czynów karalnych, których podejrzenia popełnienia dotyczy zgłoszenie przewidzianych w obowiązujących przepisach, nie krócej jednak, niż 2 lata.

§ 3

Przebieg interwencji

1. W przypadku powzięcia przez pracownika Łukasiewicz – AI podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, ma on obowiązek poinformować o tych podejrzeniach Dyrektora Departamentu DP. Obowiązek ten dotyczy każdej sytuacji krzywdzenia, niezależnie od tego, czy sprawcą jest członek personelu Łukasiewicz – AI. Obowiązek zgłoszenia dotyczy również przypadku krzywdzenia przez innego małoletniego.
2. W przypadku, gdy zgłoszenie obejmuje podejrzenie krzywdzenia przez personel Łukasiewicz – AI, dany członek personelu Łukasiewicz – AI zostaje niezwłocznie odsunięty od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
3. Osoba podejmująca interwencję przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności z jego opiekunem. Osoba podejmująca interwencję stara się ustalić przebieg zdarzenia. Ustalenia podjęte w toku interwencji są utrwalane na karcie interwencji.
4. W przypadku, gdy podejmowana interwencja dotyczy podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez członka personelu Łukasiewicz – AI, Dyrektor wysłuchuje członka personelu Łukasiewicz – AI oraz inne osoby mające wiedzę o zdarzeniu. W sytuacji, gdy podejrzenia zostaną potwierdzone, Dyrektor stosuje odpowiednie środki dyscyplinujące, w tym kary porządkowe zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.
5. W przypadku, gdy podejmowana interwencja dotyczy podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego należy dodatkowo przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunem, a także oddzielnie z małoletnim poddawanych krzywdzeniu i jego opiekunem.
6. Po wyjaśnieniu okoliczności zdarzenia Dyrektor Departamentu DP przeprowadza rozmowę z opiekunami małoletniego, podczas której informuje o zdarzeniu oraz o możliwości uzyskania specjalistycznego wsparcia we właściwych organizacjach lub służbach.

§ 4

Dalsze działania

1. W przypadku, gdy w toku interwencji przeprowadzonej zgodnie z powyższą procedurą zostanie powzięte podejrzenie, że doszło do popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, Dyrektor we współpracy z zespołem prawnym Łukasiewicz – AI sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje do właściwej jednostki policji lub prokuratury. W sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa z udziałem przemocy lub przestępstwa przeciwko wolności seksualnej zawiadomienie powinno zostać złożone niezwłocznie.
2. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunem wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie lub nie okazuje wsparcia małoletniemu, Dyrektor we współpracy z zespołem prawnym Łukasiewicz – AI sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny do właściwego sądu rodzinnego.

Dalszy tok postępowania leży w kompetencji osób lub instytucji, którym przekazano stosowne rekomendacje, wnioski lub zawiadomienia.

Rozdział IV

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

1. Co najmniej raz na dwa lata Dyrektor Departamentu DP dokonuje oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami, sporządzając wnioski z przeprowadzonej oceny w formie pisemnej.
2. Wszelkie uwagi, proponowane zmiany i incydenty w zakresie naruszania Standardów osoba odpowiedzialna za Standardy przekazuje Dyrektorowi Łukasiewicz – AI.

Rozdział V

Przygotowanie personelu Łukasiewicz – AI do stosowania Standardów

Personel Łukasiewicz – AI zostaje poinformowany przez Dyrektora Departamentu DP o wprowadzeniu Standardów w Łukasiewicz – AI zarządzeniem dyrektora oraz miejscu publikacji dokumentu.

Rozdział VI

Zasady udostępniania Standardów opiekunom małoletnich oraz małoletnim

Standardy są ogólnie dostępne dla opiekunów małoletnich oraz samych małoletnich na stronie internetowej Łukasiewicz – AI.

Rozdział VII

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

Łukasiewicz – AI nie zapewnia małoletnim możliwości korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci komputerowej Łukasiewicz – AI. Za wyłączenie możliwości dostępu osób małoletnich do ww. urządzeń odpowiadają Osoby odpowiedzialne za korzystanie z Internetu.

Rozdział VIII

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

1. Łukasiewicz – AI uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku małoletniego.
2. Upublicznienie przez personel Łukasiewicz – AI wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna prawnego małoletniego.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

Rozdział IX

Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku małoletniego

1. Personel Łukasiewicz – AI, uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku oraz danych osobowych małoletniego.
2. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):
3. Dane osobowe małoletnich są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. Personel Łukasiewicz – AI nie utrzuca ani nie umożliwia osobom trzecim, w tym mediom, utrwalania wizerunku małoletniego bez pisemnej zgody opiekuna prawnego małoletniego.
5. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów prawnych na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

Rozdział X

Postanowienia końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z datą określoną w zarządzeniu dyrektora Łukasiewicz – AI wprowadzającym dokument do stosowania.
2. Standardy zostają umieszczone na stronie internetowej Łukasiewicz – AI.

Załącznik nr 1
Oświadczenie o niekaralności

Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
miejsowość i data

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana/y Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.legitymująca/y się dowodem osobistym o nr Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst. , nr PESEL Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst. oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności lub przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy oraz nie toczyło się przeciwko mnie żadne postępowanie karne (w tym postępowanie przygotowawcze), ani dyscyplinarne w tym zakresie.

.....
podpis

Załącznik nr 2
Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami

Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
miejsowość i data

**OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH
SIEĆ BADAWCZA ŁUKASIEWICZ – INSTYTUT SZTUCZNEJ INTELIGENCJI I
CYBERBEZPIECZEŃSTWA**

Ja niżej podpisana/y Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst. oświadczam, że
zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytutu
Sztucznej Inteligencji i Cyberbezpieczeństwa.

.....
podpis

Załącznik nr 3
Karta interwencji

KARTA INTERWENCJI
przeprowadzonej zgodnie ze „Standardami Ochrony Małoletnich
Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Sztucznej Inteligencji i Cyberbezpieczeństwa”

1.Oznaczenie małoletniego
Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
2. Oznaczenie podmiotów podejmujących interwencję
1. Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Sztucznej Inteligencji i Cyberbezpieczeństwa
2. Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
2.Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)
Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
3.Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia
Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
4. Wykaz czynności podjętych w zakresie wyjaśnienia stanu faktycznego, wraz z oznaczeniem załączników (zgromadzone dokumenty, notatki ze spotkań z małoletnim i innymi osobami)
1. Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
2. Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
3. Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
4. Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
5. Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
6. Działania podjęte wobec małoletniego
Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
7. Działania podjęte wobec krzywdzącego
Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
8. Spotkanie z opiekunami małoletniego (opisać przebieg, jeśli się odbyło)
Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
9. Inne działania podjęte zgodnie ze Standardami
Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
10. Przygotowane zgłoszenia i zawiadomienia (podać nazwę i adres organu, do którego zgłoszono interwencję oraz załączyć projekt zgłoszenia lub zawiadomienia)
Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
11. Ustalenia planu pomocy (jeśli dotyczy)
Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.
13. Podpisy Odpowiedzialnego za Standardy
Kliknij lub naciśnij tutaj, aby wprowadzić tekst.